

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo v Alojzijevišču, upravništvo v Marijanišču.

Cerkveni orglavec.

(Nekaj črtic v praktično porabo.)

(Konec).

Krasna je cerkvena liturgija. Današnji svet sicer nima zmisla zánjo, ker se noče poučiti. Vsaka beseda, vsak korak, vsak priklon ima svoj pomen. Kdor vse to umè, komur je poznata notranja vez liturgičnih dejanj, ta strmi nad cerkveno dramo. In merodajno osobje v tej drami, katero je? Duhovnik in vsi, ki strežejo altarlju, tedaj tudi pevec in njih pevovodja, ki so v neposrednem stiku z altarjem. Vse, kar je uvedeno v liturgijo, je upravičeno, pomenljivo, umetnostno, treba le, da se v istem duhu izvaja. Sveta dolžnost vsakega duhovnika je, da temeljito pozna rubrike, da zna vse liturgične speve, ne približno, marveč natančno in da je izvaja, kolikor mogoče umetno. Če pa vprašam: Kateri duhovnik se pripravlja na slovesno službo božjo v tem zmislu, da doma odpre mašno knjigo, pomisli, kateri Gloria je peti, kako bo razdelil modulacijo pri molitvah, pri evangeliju, katero prefacijo bo pel in kako, kateri *Ite missa est* itd.? — Vse to se navadno prepusti slučajju in navaden izgovor je: Jaz nisem pevec, pri nas na deželi ni tako natančno. Tako seveda liturgično petje ne doseže namena, in blagodejni vpliv cerkvene glasbe ne doseže sreča vernikov. Zgodi se, da najbolj pretresljivi trenotki se profanirajo z gorostasnim izvajanjem liturgičnih spevov, n. pr. veliki teden, pogreb. Ni čuda, da današnji svet nima več pravega zaumena za cerkvene obrede, da nima zmisla za cerkveni koral. — „*Motu proprio*“ sv. Očeta govori v tej zadevi jako resnobno. Berimo in storimo!

Še več opravila ima s cerkveno glasbo pevovodja. On navadno orgla, on antifonira, preludira, vodi petje, brez njega ni slovesnosti. Kako važno je tedaj, da imamo za ta vzvišen posel može, ki umejo stvar, pa se zanjo tudi resnobno zavzamejo. Oni so poklicani v veliko kulturno delo, vzgajati ljudstvo za sprejem verskih idej; v to jim služi cerkveno besedilo, v zvezi z vzneseno cerkveno glasbo. Orglavec s svojim korom je interpretator, razla-

gavec verskih idej, božjega veličastva, ljubezni Jezusove, lepote Marijine, božjih sodba itd. — Ako pa orglavec ne pozna svoje naloge, ako ni večč svoji stroki, ako slabo orgla, se nič ne pripravlja, ne uči pevecv, potem njegova glasba v obraz bije lepoti, umetnosti, in doseže ravno nasprotno, namreč stud in gnev, mesto navdušenosti.

Nekater orglavec ne odpre nikdar knjige preludij, zanaša se na svojo vednost, a žalibog njegova igra ni drugega, nego razvrščeni akordi, eden v drugega, pa zopet nazaj, dolgočasno, pusto. Če pa vdari kako melodijo, je gotovo trivialna. Ali se nisi učil tematike, kanoničnih oblik? Jeli ti ni znana imitacija, sekvenca, fugeta? Glej, to stori igro zanimivo, umetnostno. Ne boj se opazk ljudstva; ono dobro ve, komu gre gladko, vé pa tudi, da pri marsikaterem orglavcu levica ne vé, kaj dela desnica.

Malokdaj igraj pleno, ljubi bolj plemenito igranje. Ne zataplaj petja s premočnim igranjem, ker tedaj pevski zbor ne more niansirati, zlasti pedal bodi diskreten. Kadar je pa treba izražati slovesnost, potegni krepkih in tudi bleščočih spremenov, seveda le za malo časa, da bo vzos pevskega zbora v resnici jubilus. Za spremljevanje petja so režoči glasovi pripravnejši od votlih, n. pr. Gamba, Salicional, Vox humana, Dolce; s temi pevci čisteje pojó nego z votlimi flavtami, bordunom itd.; zmerna flavta omiluje rezkost onih, tedaj se sme pritegniti. Ni treba vedno rabiti pedala; pusti ga zlasti pri nežnih stavkih. Ako je pevski zbor siguren, pusti ga peti semtertje samega, ker tako je najbolj izrazit, potem pa zopet pomagaj z orglami in daj povdarek. Razlika mika.

Pred vsem skrbi, da vsak spev z orglami lepo v pel je š. Vsaka pred-igra pripravljaj spev, ki sledi, bodi ž njim istega značaja. Korral uvedi s korralnimi motivi, iz pesmi vzemi eno melodijo in jo obdeluj lepo kontra-punktično, vedno pa igraj pravilno, umetnostno, ker poslušá te ljubi Bog, poslušájo te ljudje, dostikrat izobraženi ljudje, ki se divijo nad tvojo igro, pa se tudi lahko pohujšujejo. Blagor cerkvi, ki ima takega orglavca! Ona je ne le hiša molitve, marveč tudi hiša umetnosti. Tak orglavec je vtelesena umetnost in njegovo delo je pravo kulturno delo.

Ne hiti preveč pri igri, ker tako se izgubi vtisk. Vse, kar je prav. Vglobi se v duha pesmi, čuti jo sam, potem boš gotovo zadel pravi ritmus. Inam priliko v raznih cerkvah poslušáti orglanje in petje. Kakšen razloček nekđaj in sedaj! Nekđaj duševno siromaštvo, sviranje a lá harmonika, danes umetno preludiranje. Samo vsi po enem kopitu, iz istih knjig, orglarska literatura premalo znana; potem pa vse prehitro, brez duhá. Zlasti pa se naše cerkvene pesmi pojó mnogo prehitro, brez duhá in tako ostanejo brez vtiska. Ni davno, kar sem poslušal nekje mašno pesem „Pred Bogom“. A peli so jo tako naglo, da sem komaj spoznal lastno dete. V novomeškem kapiteljnu pa sem čul nekoč Riharjevo pesem o Brezmadežni, ki seveda nima velike glasbene vrednosti, a peli so jo tako pazno, tako razumno, tako častitljivo, da je naredila res globok vtisk. Marsikatera pesem bi lahko ostala na koru, ako bi se izvajala daritvi primerno. Toraj pazi na tempo, ne bodi mehaničen rokodelce!

Jako važno je, da z igro pripraviš peveem glasove. Nehaj toraj v isti legi, v kateri imajo pričeti pevci. Ako ima zbor pričeti na štiri z dominantno (Auftakt), končaj v dominantni legi; grdo je pa, če orglavee nazadnje pusti peti samo dominantno, kakor se to v novejšem času čuje po mnogih cerkvah. Kdo vas je učil tega? Dominanto je najmanj treba pripravljati, njo zadene vsak pevec.

Prijetno je, če orgle včasih obmolknejo; uho počije, ker nastali mir dobro vpliva na uho in srcé. N. pr. po ofertoriju je še nekaj časa do prefaeije; molči tedaj, ker z igro boš skoraj gotovo izbrisal vtisk ofertorijske skladbe, kakor se z oznanilom po pridigi izbriše ali vsaj zmanjša vtis govora. Na vsak način molči med povzdigovanjem in blagoslovom, tudi po Pater noster do Pax ni treba malega trenutka izpolnjevati z orglarskimi čenčarijami. Nekateri duhovniki hočejo to imeti, a je nepravilčno. Orgle niso lajna, ki naj poje v vsaki pavzi, kakor v cirkusu ali pantomini.

Pri črni maši igraj le to, kar je neobhodno potrebno. Nekje sem slišal celo Libero spremljati z orglami. No, to je že preveč. Celó prefaeija naj se nikar ne spremlja, ker ne gre in gloriam Dei, sed sacerdotis. Ničemurnost na tem kraju pač ni na mestu.

K sklepu ponavljam stavek: Za Boga ni nikdar dosti, zategadelj naj obrne orglavec vso skrb in vnemo v to, da bo igra umetna in Bogu prijetna. Laudate Deum in chordis et organo!

P. Hug. Sattner.

Ob smrti dvajsetletnici pevovodja in skladatelja Antona Hribarja.

(Piše Fr. Ferjančič).

*A*ko sem 7. aprila t. l. z žalostnim srcem spremljal k večnemu počitku blagega P. Angelika, mi je stopila v duhu živo pred oči podoba nekoga drugega velezaslužnega moža, ki je bil s pokojnikom v najtesnejši rodovinski zvezi in katerega se tudi jaz vsikdar s hvaležnim srcem spominjam kot svojega izvrstnega učitelja izza mladinskih let. Ta vrli mož je Anton Hribar, brat pokojnega P. Angelika.

Sicer tudi njega že davno ni več med živimi; ostavil je svet — žal — mnogo prezgodaj. 8. maja je minulo ravno 20 let, odkar je za vselej zatisnil oči doli v solnčni Gorici kot vodja in učitelj na tamošnji c. kr. zadnici.

Njegovo ime je pač malokomu znano; ne spominjam se, da bi se bilo to ime sploh kdaj imenovalo v „Cerkvenem Glasbeniku“. In vendar ima mož za glasbo v obče in se posebno še za cerkveno glasbo velike zasluge.

Zato se mi zdi prav in pravično, da se ga ob dvajsetletnici njegove smrti spominja tudi „Cerkveni Glasbenik“, ter tako otme njegovo ime pozabljenosti.

Meni pa je dana s tem prijetna naloga, da postavim s temi vrsticami svojemu nepozabnemu učitelju skromen spomenik.

Za nekatere dobro došle mi podatke v tem spisu se iskreno zahvaljujem gosp. Ivanu Strukeljnu, župniku v Hribarjevem rojstnem kraju, gosp. glasbenemu ravnatelju Franu Gerbiču, sošolcu Hribarjevemu in gosp. Teodorju Hribarju, sinu pokojnikovemu.

Anton Hribar je zagledal luč sveta 4. junija l. 1839. v Zgornjem Tuhinju blizu Kamnika. Njegov oče Peter Hribar je bil cerkvenik in je imel pet sinov, kateri so bili vsi glasbeno nadarjeni. Da, lahko rečemo: rodbina Hribarjev je rodbina organistov.

Najstarejši sin Joahim je bil organist v Špitaliču, na Češnjicah in v Krašnji, kjer je pred osmimi leti umrl. Orglati se je naučil pri organistu v Novi Stifci na Štajerskem.

Drugi sin Šimen, ki je zaradi bolezni moral pustiti šolo, je vzgojil svojega sina Frančiška v organista; kot tak opravlja Frančišek svojo službo v Zgornjem Tuhinju uže od l. 1884. Tudi ta ima nadarjenega enajstletnega sinka, katerega namerava dati v ljubljansko orglarsko šolo, ako bo le dobil zadostno podporo. Bog mu obudi kaj radodarnih src, ki bi ga hotela pri tem res podpirati!

Tretji sin Jernej se je šolal v Kamniku in v Idriji. Ko so pred 50 leti sezidali šolo v Zgornjem Tuhinju, je bil on prvi učitelj in organist ravno tam. Zal, da je — jetičen — umrl že par let pozneje.

O četrtem sinu, Antonu, govori ravno ta spis; iz teh vrstic ne bo težko spoznati, kako nadarjen glasbenik je bil zlasti Anton.

In peti sin Jožef je naš slavnoznan P. Angelik, čigar ime bo slovelo, dokler bo živel slovenski rod. Torej v resnici rodbina organistov!

Anton je obiskoval ljudsko šolo v Kamniku, kjer je zvršil tri razrede; na to pa je šel v Ljubljano na gimnazijo. Kot drugošolec je bil sprejet v Alojzijevisče, kjer je kot odličnjak zvršil spodnjo gimnazijo. Že takrat na gimnaziji je imel posebno veselje do cerkvenega petja in orgljanja. Čutil je v sebi poklic in izvenredno veselje do cerkvene glasbe, kateri se je želel posvetiti vse svoje žive dni. Ravno ta želja ga je nagnila, da je sklenil slovo dati gimnazijskim študijam ter prestopiti v preparandijo, kjer bi imel več prilike, baviti se z orglami in cerkvenim petjem. V glasbi izobraziti se, je bilo tedaj mogoče skoro izključno le na preparandiji. V dveh letih je tudi preparandijo dovršil z izvrstnim uspehom.

Pohvalno je treba tu omenjati, da ga je v dobi njegovih študij velikodušno podpiral njegov domači župnik Bononi.

Na preparandiji se je prav posebno posvetil glasbi; vsak prosti čas je porabil v to, da bi se v njej temeljiteje izuril. Brez not ga je bilo težko kdaj najti. G. Gerbič mi je iz one šolske dobe pripovedoval, da se mu zdi, kakor bi še danes videl Hribarjevo precej zategnjeno postavo, s podolgastim suhim obrazom, kako v zelenkasti suknji in vedno s kakimi notami pod pazduho naglo hiti po ljubljanskih ulicah.

Bil pa je Hribar že takrat na preparandiji izvrsten organist in je pri službi božji pogostoma nadomestoval starega organista in skladatelja Kašparja Maška. Kljub vsej njegovi spretnosti pa se je v tisti dobi njemu

in njegovemu tovarišu g. Gerbiču pripetilo enkrat nekaj zelo neljubega, kar hočem tu navesti v razvedrilo cenjenim bravcem.

Nekoč je Hribar pri popoldanski službi božji v križevniški cerkvi v Ljubljani spremljal na orglah g. Gerbiča, izvrstnega tenorista, ki je pel neki Maškov „*Tantum ergo*“. Smola je bila, da je g. tenorist med pevanjem v naglici preskočil eno vrsto. Hribar je bil seveda v zadregi, kaj sedaj storiti. Ko je opazil napako, je tudi on v spremljevanju naglo preskočil eno vrsto. Med tem pa je tudi g. tenorist zapazil, da je prej za eno vrsto pregloboko pogledal; hotel je sedaj to popraviti ter povrniti se na prejšnjo vrsto. Tako sta se drug drugega lovila, da sta se nazadnje pošteno zmešala. Nekako poparjena hotela sta se po končani službi božji na tihem in skrivaj izmuzniti iz cerkve. Toda smola ju je spremljala še nadalje, kajti kljub najboljši volji nista se mogla izogniti nekemu dobro znancemu patru frančiškanku, iz čigar ust sta morala slišati ne baš laskavo kritiko o onem „*Tantum ergo*“. No, pa kaj takega se jima je pripetilo samo enkrat in to je bila za njiju dobra šola, da sta v prihodnje toliko bolj pazila.

Že kot študent torej je živel Hribar ves v notah in že takrat je pričel delovati tudi kot skladatelj. V oni študentovski dobi je zložil celo še eno latinsko mašo. Toda njegovo pravo delovanje se je pričelo šele tedaj, ko je zapustil preparandijo ter nastopil učiteljsko službo. (Dalje pride.)

Dopisi.

Maribor, meseca junija 1907. (Ljudsko petje v cerkvi.) Prijatelji cerkvenega ljudskega petja, potujoči po Italiji, so že večkrat obžalovali, da se v tej deželi, ki se odlikuje po lepih umetnostih zlasti na polju cerkvenega petja (Luigi Palestrina), le redkokdaj sliši prelepo ljudsko petje, katero so tamkaj tako vestno gojili sv. Filip Neri in za njim svetljudski misijoni. Sedaj pa gre v Italiji že zopet na bolje. Pred dvema letoma se je ustanovila v Rimu družba z imenom „Società italiana per la musica popolare“, ki ima namen, pospeševati v Italiji pravilno cerkveno ljudsko petje. Družba je že izdala do sedaj dve seriji preprostih a vendar lepih, od prvih mojstrov sedanje dobe komponiranih napevov, katere porablja ljudstvo z velikim veseljem v cerkvi. Nedavno so sprejeli sv. oče Pij X predsednika in tajnika te družbe v posebni avdienci ter so ob tej priliki družbeno delovanje ne le pohvalili, ampak je tudi še posebej blagoslovili, omenjajoč med drugim, da njihov znani „*Motu proprio*“ z dne 22. novembra 1903 predpisuje latinski jezik le za slovesne liturgične funkcije, da pa želijo iz sreca, da bi kakor podrugod, tako tudi že po vsej Italiji zopet ljudstvo v svojem krasnem domačem jeziku prepevalo hvalo trojedinemu Bogu. Sv. oče torej ne zabranjujejo ljudskega petja v cerkvi, ampak še ga močno pospešujejo; v mislih pa imajo pri tem pravilno cerkveno ljudsko petje, kjer in kadar ga dovoljujejo cerkvena določila.

Kako pa je v naši škofiji s cerkvenim ljudskim petjem? Ne da se tajiti, da naše ljudstvo rado in lepo poje ne le doma pri delu ali v veseli družbi, ampak tudi v cerkvi, saj mu je Bog dal nežen glas in dober posluš. Pa vendar se mora zopet reči, da se je cerkveno ljudsko petje in sicer kakor ga predpisujejo in dopuščajo razna določila sv. katoliške cerkve, tudi pri nas v zadnjem času nekoliko zanemarilo. Ni čuda torej, da je škofjska sinoda, ki je izdala že pravila za cerkveno petje in glasbo, tudi za ljudsko petje v cerkvi skrbela v svojih konstitucijah z namenom, da bi se tudi ono zopet začelo gojiti po razsežni škofiji.

In sicer se je zgodilo to na škofjskem zboru leta 1903. V knjigi: *Ecclesiae Lavantinae Synodus dioecesis anno 1903. coadunata. Marburgi, 1904* beremo na straneh 590—600 pod 78. poglavjem „De cantu ecclesiastico in lingua populari“ podučljivo konstitucijo, ki naj bi se povsod rada prebiralna in vestno izpolnjevala, to pa v prid pravilnemu in dobremu ljudskemu cerkvenemu petju.

Prevažna konstitucija pred vsem nam pove, kaj je cerkveno ljudsko petje in kakšne morajo biti besede in napevi, da so primerni za petje v cerkvi. Potem nam podaja zgodovino ljudskega petja ter navaja cerkvena opravila, pri katerih se dopušča ljudsko petje. Razjasni nam dalje vzroke, ki so pospeševali propadanje cerkvenega ljudskega petja. In slednjič našteva najboljše in najprimernejša sredstva za njegovo zopetno povzdigo. Obraca se pri tem do duhovnih pastirjev z naročilom, da potrjujejo ljudstvo v veri in krščanskem življenju z besedo in zgledom, ker le pobožno ljudstvo more pobožno tudi peti. Ozira se nadalje na to, da so duhovniki sami večši ljudskemu petju, za kar naj se poskrbi že v dijaškem in potem še tudi v duhovskem semenišču. Nadalje bodi skrb gospodom katehetom, da vadijo sami ali po gosp. učitelju učence v šoli v cerkvenem ljudskem petju; odrastli pa se naj po šolskih otrocih učijo peti v cerkvi. Ustanovi naj se, če le mogoče, v vsaki župniji šola za ljudsko petje, katero bi vodili pod nadzorstvom dušnih pastirjev organisti. Cecilijino društvo naj priredi, ako pripuščajo okoliščine, vsako leto v Mariboru dva- ali tridnevni tečaj za organiste, kjer bi se razpravljalo tudi o pravilnem cerkvenem ljudskem petju. Kazalo bi tudi, da se ustanovi v Mariboru cerkvena orglarska šola. In slednjič naj se še sestavi za lavantinsko škofijo posebna ljudska cerkvena pesmarica, ki naj bi obsegala štiri dele. Prvi del bi imel n. pr. napeve „Asperges me“, „Vidi aquam“, rezponzorije pri sv. maši, en koralni latinski mašni napev in dve mašni pesmi v domačem jeziku. Drugi del bi obsegal ljudske pesmi za različne čase cerkvenega leta n. pr. za advent in Božič, za postni in velikonočni čas, za Binkošti in Telovo, za blagoslove z Najsvetejšim in za praznik Srca Jezusovega; za praznike Matere božje, angelov in svetnikov ter „Te Deum laudamus“. Tretji del bi prinašal nabožne pesmi za drugo očitne in zasebne cerkvene pobožnosti n. pr. za litanije, za poroke in pogrebe; potem za papeževe in cesarske slovesnosti. Četrti del bi pa obsegal raznovrstne molitve, tako, da bi pesmarica bila ob enem tudi lep molitvenik. K tej pesmarici bi gotovo veliko pripomogla Fr. S. Spindlerjeva Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma. V Ljubljani, 1904.

O, da bi vsi faktorji, duhovniki in laiki, zbrali svoje moči ter povzdignili cerkveno ljudsko petje na ono stopinjo popolnosti, katera mu po pravici gre, potem bi res bilo vsako cerkveno opravilo služba božja, v kateri bi se častil Bog in bi se izpodbujalo ljudstvo k ljubezni do Boga in do bližnjega, po njej pa h krščansko-verskemu in nravnemu življenju.

A sedež nebeščanov tam
Prepeva vedno hvalnice,
In Bogu Troedinemu
Doni na veke pesmi glas;
Njim s petjem se pridružimo
Z željo po svetem Sionu.

J. M.

Ljubljana. — Sestanek slov. organistov dne 29. aprila se je navzlic slabemu vremenu dobro obnesel, kajti navzočih je bilo nad sto organistov. Ker je bil g. Bervar, predsednik Podpornega društva organistov zadržan, je otvoril sestanek podpredsednik g. Rus ter pozdravil navzočne g. kolege in predstavil gospoda Škerbince, kajigovodjo itd. v Ljubljani, kateri zelo deluje za vse stanove, med njimi tudi za organiste, glede na pokojnino. Omenjeni gospod je jedrnatu razložil, kako ravnati, da pridemo do zaželenega cilja. Odgovarjal je tudi na vprašanja, ki so jih stavili nekateri organisti. Gosp. organisti so mu hvaležni za trud.

Veselje je zavladalo, ko je vstopil med organiste mnogozaslужni učitelj in ravnatelj gospod Foerster, nakar je tudi on v lepih besedah razložil in svetoval, da naj se organisti s č. gg. župniki dogovore, kako naj bi nakazali najmanj 600 kron organistu. In kar je najbolj važno, pišite prošnjo na prevzvišenega knezoškofa s podpisi organistov današnjega sestanka, ki naj jo deputacija sama izroči prevzvišenemu knezoškofu. Spominja se č. p. Angelika, njegovih zaslug, na kar vstanejo v znak žalosti vsi s svojih sedežev, in konča z

besedami „Requiescat in pace“. V imenu organistov se zahvaljuje gospodu ravnatelju Rus, povdarjajoč, da smo organisti ponosni, ko imamo med seboj gospoda, ki tudi z nami misli in deluje na to, da pridemo do izboljšanja položaja svojega stanu. (Pritrjevanje: Bog ga živi!) Gospod ravnatelj priporoča: „Bodite zvesti in delujte vztrajno v svojem stanu, izobrazite ljudi, zlasti v krajih kjer še ne vedo ceniti glasbene umetnosti.“ Na to se poslovi. Gromoviti živio-klici so zadoneli po dvorani, ko je odhajal skrbni in zaslužni glasbeni učitelj!

Na to govori I. Rus. Podporno društvo je veliko storilo za prosep organistov, a vendar krajski organisti nekoliko bolj od daleč gledamo to društvo, in to zato, ker je Celje preveč odstranjeno in nima ravno velikega pomena za slovenskega organista; saj imamo vendar Ljubljano, ki je središče cele Slovenije, kjer se je storil prvi korak glede prenovljenja glasbene literature in tukaj smo dobili, kar smo danes. Jaz sem te misli, da bi se združili ne le s štajerskimi, marveč z vsemi slovenskimi organisti in ustanovili društvo z imenom „Zveza slovenskih organistov in glasbenikov s sedežem v Ljubljani“. Ali bi ne bilo to društvo, katero bi lahko ustrezalo vsem zahtevam? (Pritrjevanje.) Glavni odbor naj bi bil v ljubljanski škofiji, po drugih škofijah naj bi bili pa tudi odbori kot nekaka podružnica glavnega odbora v vsaki škofiji. Tako bi bili vsi v eni zvezi. To bi bila gotovo dobra organizacija! Ali bi ne mogli, ko bi nas bilo na stotine združenih, tudi vzdržati svojega lista? To bi bila lepa celota. In še nekaj se pogroša. Kako lahko bi mi dostikrat napravili koncerte, na kojih bi se dalo kaj umetnega izvajati brez velikega truda. Delajmo! Vsi stanovi so že pred nami v lepi zvezi, tudi mi delujmo skupno in delajmo na to, da bode naš stan gnotno osiguran in tudi res stan prave glasbene umetnosti. (Odobranje!)

Nato se prošnja na Prevzvišenega spiše in podpiše. V deputacijo se izvolijo: Rus, Cvenk, Bole. Da pa bode res prava organizacija med slov. organisti, se izvoli osnovalni odbor, kateri bode imel skrb, da bode vse potrebno ukrenil, in v ta namen sklical izvanredni občni zbor vseh slovenskih organistov. Izvoljeni so bili: predsednik I. Rus; podpredsednik D. Cvenk; Vurnik, Bole, Lukman, Zihel, Savinšek, Papler, Hafner, Grden, odborniki; kot zaupniki pa Slavoj Grm, organist v Kastanovi v Istri, Leopold Bernard s Koroškega in I. Klančnik iz Štajerskega.

Na sestanek je prišlo več brzojavk od organistov kolegov. Med lepimi in krasnimi pesmicami, kakor tudi navdušenimi govori je podpredsednik zaključil sestanek v nadi, da je danes zopet en korak naprej storjen v izboljšanje položaja slovenskih organistov.

(„Slovenec“ z dné 3. majnika 1907.)

Razne reči.

— Poročali smo že, da je Sv. Oče papež Pij X. podelil apostolski blagoslov Cecilijinu društvu v Ljubljani. Kasneje pa nam je izročil č. g. dr. Evgen Lampe, odbornik našega društva, pisмено diplomu te izredne milosti Sv. Očeta. Dotično pisanje se glasi: Beatissime Pater! S. Theol. Dr. Eugenius Lampe una cum sodalibus Societatis S. Caeciliae ad promovendum cantum ecclesiasticum ad Pedes Sanctitatis Tuae provolutus sibi, praesidi Rev. Domino Dri Andreae Karlin, vicem gerenti D. Antonio Foerster, sociis eorumque familiis Benedictionem Apostolicam invocat et Indulgentiam plenariam in articulo mortis.

Pod to prošnjo je odlok:

Ssmus. Benedictionem Aplcam. peramanter impertivit. Dat. ex Aed. Vat. die 7. Martii an. 1907. Bisletii, Praepositus Domui Pontificiae.

Pismo ima na čelu krasno sliko papeževo. Zato smo dali napraviti lep okvir in smo obesili podobo v prostorih orglarske šole. Tam naj spominja naše mladeniče, kako naj skrbno goje ljubezen do sv. stolice in kako naj si vsekdar prizadevajo za marljivo gojitev resnobne cerkvene glasbe.

— Cecilijino društvo je poslalo na c. kr. deželno vlado v Ljubljani nastopno prošnjo: Podpisano društvo prosi slavno vlado vsled poziva v časniku „Wiener Zeitung“ od dne 13. marca t. l., da se v izvršilnem odloku k zakonu od dne 16. decembra 1906 o penzijskem zavarovanju zasebnih uradnikov izrecno imenujejo tudi „organisti, kapelniki in glasbeni učitelji“.

Slavna dunajska vlada je sicer na interpelacijo poslanca doktorja Stojana obljubila, da velja zakon odločno tudi za menovano kategorijo glasbenikov, a kljub temu prosi podpisano društvo v tem oziru za izrecno precizno formuliranje v izvršilni naredbi dotičnega zakona.

— Zadnje pismo na † p. Angelika Hribarja je došlo iz Amerike. Prav radi je natismeno, ker zanima gotovo tudi naše organiste. Glasi se:

Gotovo Vam je znan kak organist, katerega bi veselilo delovati med svojci v ptujini, v Ameriki. Imamo tukaj slovensko furo, radi bi tudi lepo slovensko petje imeli, pa nimamo slovenskega organista, ali bolje, organista smo imeli, toda ni bil zmožen, toraj smo ga odslavili. Prav hvaležen Vam bodem, ako mi kakega dobrega organista dobite.

S pristrčnim pozdravom Vaš

Rev. M. Bilban, Eveleeh. St. Louis Co. Min. U. S. A.

P. S. Plačali bodemo organistu po 50 dolarjev na mesec. Prosimo hitrega odgovora.

— Verdi-jev Requiem. V razvoju koncertne glasbe je „Glasbena Matica“ dosegla tako visoke stopinje, da poleg mozaičnih glasbenih produkcij s krajšimi točkami izvaja vsako leto tudi večje de'o oratorične vsebine. Letos Verdijev Requiem dne 7. in 8. maja. Trojno je stališče, na katero se postavi skladatelj: je liturgično, nabožno in svetno. Verdi je otrok svetá in kakor je pojnil Requiem, tako ga je zložil. Pričakovali smo oratorično naziranje, a čuli teatralično. V tem Requiemu se nahaja vse, kar je podal Verdi v svoji operni glasbi; on se poslužuje vseh sredstev, ki prinašajo sigurno bleščoč efekt: lepe arije, ki jih more izumiti le Verdijev melodijski genij, dueti, terceti, kvarteti, široki zbori z vmesnimi soli, vse, vse se nahaja v Requiemu, je umetno izpeljano in se glasi velikansko. Vendar se kaže iz vsega, da je svetno naziranje odeto s teatralnim efektom. Zategadelj ni delo vzbudilo v nas religioznega čuta. Vendar pa nam je pripravilo velikanski glasbeni užitek.

Izvajanje je bilo na vsak način izborno. Zbori so pevali sigurno, da je bilo veselje poslušati. Žal, da se je zbor kot tak, mogel pokazati šele in edino v Agnus Dei. Solisti so peli s finim razumom. Sopran čist in miren, nekoliko tenek, vendar jako prikupljiv. Alt širok, obsežen, v vseh legah še ne popolnoma egaliziran, poln čuta, sam pel čisto, v duetih nekoliko silil kvišku, kar je pripisati zgolj le vročemu čuvstvovanju. Tenor popolnoma izvežban, posebljena šola; bas kremenit, istotako izšolan, v nižjih legah še premalo okrogel, sicer nad vse simpatičen. Dočim je orkester v Bossijevev „Canticum“ imel glavno nalogo, je tukaj podrejen petju in sam zase ne nudi one samostojnosti, zatorej manj zanima. Je pa to Verdijeva vrlina, ne pa napaka.

Delo je jako težko in čudimo se, da je bilo mogoče uprizoriti je na tako časten način. Vedno in vedno pridemo na koncertnega vodjo gosp. M. Hubada, ki je duša vsemu stremljenju, ki z železno vstrajnostjo in izredno ljubeznijo lika in pili tako dolgo, da more častno nastopiti pred hvaležno glasbeno občinstvo. Zatorej moramo stvarno priznati, da on vrši med Slovenci eminentno kulturno delo. Bog ga ohrani nam in Glasbeni Matici! Takemu vodju slediti in se mu podrediti je prijetno in častno za članove Glasbene Matice.

P. H. S.

— Nove muzikalije „Glasbene Matice“. Letos je že v drugič izdala „Glasbena Matica“ v Ljubljani nove muzikalije, in sicer XXXIV. zvezek zborovskih partitur, obsegajoč „14 moških in mešanih zborov, uredil Matej Hubad“. Vsebinska, ki je na 41. straneh velike četvorke, obsega: št. 1. Stjevan St. Mokranjac: Kezar, mešan zbor, št. 2. dr. Gustav Ipavec: Naše gore, mešan zbor z baritonskim samospевom, št. 3. Emil Adamič: Deklica in ptič, mešan zbor, št. 4. Fran Serafin Vilhar: Na Ozlju-Gradu, moški zbor s sopranskim in baritonskim samospевom, št. 5. Alojzij Sachs: Idila, moški zbor, št. 6. Karel Bendl: Svoji k svojim, moški zbor s čveterospевom, št. 7. Vladimir Stahuljak: Zakaj me nečeš? moški zbor, št. 8. dr. Anton Schwab: Vinska, moški zbor, št. 9. dr. Anton Schwab: Usehli cvet, moški zbor, št. 10. dr. Anton Schwab: Izgubljeni cvet, moški zbor, št. 11. dr. Gustav Ipavec: Brodar, moški zbor, št. 12. dr. Gustav Ipavec: Planinec, moški zbor, št. 13. Stanko Premrl: Slovenska zgodovina, moški zbor s čveterospевom, št. 14. Ivan pl. Zajc: Dijaška, moški zbor. — Cena 6 K, za člane „Glasbene Matice“ 4 K.

Današnjemu listu je pridejana 6. šte. priloga.

Odgovorni urednik lista dr. Andrej Karlin. — Odgovorni urednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiskala Zadružna tiskarna v Ljubljani.